Lausunto valtioneuvoston selonteosta julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2027–2030

Pasi Moisio

Sosiaali- ja terveysvaliokunta 13.5.2026

Työllistymistä tukevien palvelujen resursointi

- TE-uudistus 2025 siirsi järjestämisvastuun kunnille kustannusneutraalisti — palvelujen resurssit eivät kasvaneet, hallintosiirto vei kapasiteettia palvelutuotannolta
- Kuntouttava työtoiminta lakkaa nykymuodossaan 2027: säästötavoite 12,5 milj. €, korvaavaan palveluun varattu 2,5–5,5 milj. € → nettoresursointi pienenee
- Hyvinvointialueiden sosiaalityön ja kuntien työvoimapalvelujen rajapintaan ei kohdenneta erillisresursseja, vaikka tämä rajapinta ratkaisee pitkäaikaistyöttömien ja osatyökykyisten palvelut

Suomen mallin erikoisuus ja riski

- Hallituksen työllisyystavoite (105 000 työllistä) nojaa kasvuodotuksiin. JTS myöntää, että heikko suhdanne viivästyttää vaikutuksia hallituskauden jälkeiseen aikaan.
- Jos hidas kasvu on Suomelle pysyvä olotila, kasvuodotuksiin perustuva työvoimastrategia ei tuota odotettuja tuloksia.
- Suomessa poikkeuksellisen laaja verorahoitteinen perusturvan kerros jopa pohjoismaisittain (mm. kestoltaan rajoittamaton yleistuki) → edellyttäisi vahvaa palveluintegraatiota ja palveluihin resursointia muiden Pohjoismaiden tapaan.

Aktiivinen työvoimapolitiikka voi vahvistaa dynaamisia työllisyysvaikutuksia

- Vuosien 2024–2025 sosiaaliturvaleikkaukset ja indeksijäädytys lisäävät pienituloisten määrää noin 110 000 henkilöllä.
- Aktiivisen työvoimapolitiikan kokonaisuuden rahoitus muissa Pohjoismaissa selvästi korkeampi suhteessa BKT:hen kuin Suomessa.
- Vahvempi panostus parantaisi sopeuttamistoimille asetettujen dynaamisten työllisyysvaikutusten toteutumisedellytyksiä ja kompensoisi osaltaan leikkausten köyhyysvaikutuksia.

Kiitos